

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Уп1 Бр. 03-157

07-05 2020 година

Скопје

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19) и Законот за изменување на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.42/20), а во врска со член 50 став 3 од истиот Закон, членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр.172/14), точка 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година и Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-1924/1 од 13.04.2020 година, поради констатирано непочитување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, односно поради непочитување на правилата за заштита на малолетната публика од страна на Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 18-та седница одржана на 06.05.2020 година согласно Заклучокот арх.бр.02-2076/2 од 06.05.2020 година, го донесе следното:

Решение за преземање мерка – јавна опомена

1. ЈАВНО СЕ ОПОМЕНУВА Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, заради извршена повреда на член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, а казнива по член 147 став 1 точка 11 и став 2 од истиот Закон, на начин што играниот серијал „Сестри“, на телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, еmitуван на 21-ви, 22-ри, 30-ти, 31-ви март и на 1-ви, 2-ри и 3-ти април 2020 година, беше погрешно класификуван како програма од втора категорија, а одредени премиерни изданија и сите репризи беа еmitувани во погрешен временски период од денонаќието, и тоа:

- 7-те хронолошки последователни епизоди од играниот серијал „Сестри“ премиерно еmitувани на:
 - 21-ви март 2020 година во периодот од 19:45:57 до 20:45:23 часот;
 - 22-ри март 2020 година во периодот од 19:47:30 до 21:00:16 часот;
 - 30-ти март 2020 година во периодот од 21:19:27 до 22:06:18 часот;
 - 31-ви март 2020 година во периодот од 21:16:22 до 22:09:43 часот;
 - 1-ви април 2020 година во периодот од 21:15:30 до 22:08:20 часот;
 - 2-ри април 2020 година во периодот од 21:15:16 до 22:13:00 часот;
 - 3-ти април 2020 година во периодот од 21:21:18 до 22:11:40 часот; и
- репризите на епизодите од играниот серијал „Сестри“ еmitувани на:
 - 22-ри март 2020 година во периодот од 13:22:11 до 14:36:38 часот;
 - 30-ти март 2020 година во периодот од 14:17:43 до 16:01:10 часот;
 - 31-ви март 2020 година во периодот од 14:27:12 до 15:42:43 часот;
 - 1-ви април 2020 година во периодот од 14:45:13 до 15:50:27 часот;
 - 2-ри април 2020 година во периодот од 14:33:20 до 15:27:34 часот;
 - 3-ти април 2020 година во периодот од 14:16:20 до 15:23:20 часот.

Играниот серијал „Сестри“ треба да биде означен како програма од Трета категорија (12+), што не се препорачува за деца под 12 години и за која е неопходен надзор од родител или старател и може да се еmitува само во периодот од 20:00 од 05:00 часот.

Повредата од став 1 од оваа точка, специфицирана е по наслов на емисијата, датум на еmitувањето и период на еmitување (почеток и крај), како за премиерното еmitување така и за репризното еmitување, во Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-1924/1 од 13.04.2020 година, кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

2. МУ СЕ НАЛОЖУВА на Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Правилникот за заштита на малолетните лица.

3. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

4. Ова Решение е конечно, а како ден на негово донесување се смета денот на неговата заверка во архивата на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

О б р а з л о ж е н и е

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги е надлежна да врши програмски надзор (мониторинг) на програмите на радиодифузерите и давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, како и на програмските пакети кои ги реемитуваат операторите на јавни електронски комуникациски мрежи од аспект на почитувањето на одредбите од цитираниот Закон, дозволите, издадените потврди за регистрација, подзаконските акти и другите акти донесени од Агенцијата.

Во согласност со член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги презема мерка - решение за јавна опомена согласно со овој Закон, во случаите кога е извршена повреда на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и подзаконските акти донесени врз основа на истиот, како и на условите и обврските утврдени со дозволата и други акти на Агенцијата.

Во рамките на своите законски надлежности, Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги преку Секторот за програмски работи, на 13 април 2020 година, изврши вонреден, по претставка (иницијатива на физичко лице), програмски надзор (мониторинг) на телевизискиот програмски сервис на Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, еmitуван на 21-ви, 22-ри, 30-ти, 31-ви март и на 1-ви, 2-ри и 3-ти април 2020 година, на државно ниво, при што констатираше прекршување на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица.

Со надзорот е констатирано дека, играниот серијал „Сестри“, на телевизискиот програмски сервис на ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, еmitуван на 21-ви, 22-ри, 30-ти, 31-ви март и на 1-ви, 2-ри и 3-ти април 2020 година, беше погрешно класификуван како програма од втора категорија, а одредени премиерни изданија и сите репризи беа еmitувани во погрешен временски период од денонокието, и тоа: 7-те хронолошки последователни епизоди од играниот серијал „Сестри“ премиерно еmitувани на: 21-ви март 2020 година во периодот од 19:45:57 до 20:45:23 часот; 22-ри март 2020 година во периодот од 19:47:30 до 21:00:16 часот; 30-ти март 2020 година во периодот од 21:19:27 до 22:06:18 часот; 31-ви март 2020 година во периодот од 21:16:22 до 22:09:43 часот; 1-ви април 2020 година во периодот од 21:15:30 до 22:08:20 часот; 2-ри април 2020 година во периодот од 21:15:16 до 22:13:00 часот; 3-ти април 2020 година во периодот од 21:21:18 до 22:11:40 часот; и репризите на епизодите од играниот серијал „Сестри“ еmitувани на: 22-ри март 2020 година во периодот од 13:22:11 до 14:36:38 часот; 30-ти март 2020 година во периодот од 14:17:43 до 16:01:10 часот; 31-ви март 2020 година во периодот од 14:27:12 до 15:42:43 часот; 1-ви април 2020 година во периодот од 14:45:13 до 15:50:27 часот; 2-ри април 2020 година во периодот од 14:33:20 до 15:27:34 часот и 3-ти април 2020 година во периодот од 14:16:20 до 15:23:20 часот. Според досегашниот увид во развојот на сценариот на Играницот серијал „Сестри“, а посебно поради воведните три епизоди во кои емотивно силниот, примарен драмски мотив

на семејно насилиство е прикажан преку долготрајни сцени на брутално психо-физичко злоставување што потоа монтажно често се појавуваат како глетки во текот на свеста на главниот женски лик, најчесто прикажани преку техниката – „потсетување (флешбек)“ - играната програма - серијалот „Сестри“ треба да биде означен како програма од Трета категорија (12+), што не се препорачува за деца под 12 години и за која е неопходен надзор од родител или старател и може да се еmitува само во периодот од 20:00 од 05:00 часот.

Повредата од став 1 од оваа точка, специфицирана е по наслов на емисијата, датум на емитувањето и период на емитување (почеток и крај) како за премиерното емитување така и за репризното емитување, во Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-1924/1 од 13.04.2020 година, кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

Согласно член 23 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, Советот на Агенцијата до Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје на 15.04.2020 година, испрати Допис Уп1 бр.03-153 од 15.04.2020 година, со кој му го достави Писмениот извештај за извршен програмски надзор наш арх.бр.10-1924/1 од 13.04.2020 година, со цел во рок од 7 (седум) работни денови од денот на приемот на дописот, до Советот на Агенцијата да достави изјаснување во писмена форма за стореното прекршување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Правилникот за заштита на малолетните лица. Во предвидениот рок, Трговското радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје не се изјасни за стореното прекршување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и од Правилникот за заштита на малолетните лица. Советот на Агенцијата на 18-та седница одржана на 06.05.2020 година, го разгледа предметниот Писмен извештај и заклучи на Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје да му се изрече мерка – јавна опомена.

Следствено на напред наведеното, врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, а во врска со член 50 став 3 од истиот Закон, членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, точка 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година поради констатирано непочитување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, утврдено во точка 1. на ова Решение, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на 18-та седница одржана на 06.05.2020 година, согласно Заклучокот арх.бр.02-2076/2 од 06.05.2020 година, донесе Решение со кое јавно се опоменува Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје и му се наложува, во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Правилникот за заштита на малолетните лица. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

Согласно член 24 ставови 1 и 2 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, ова Решение е конечно и против него радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Врз основа на горе наведеното, се донесе решение како во диспозитивот.

Правна поука: Против ова решение радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Прилог (1):

1) Писмен извештај за извршен програмски надзор, арх.бр.10-1924/1 од 13.04.2020 година.

Доставено до:

- Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје;
- Управителот на Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје;
- Одговорното лице на програмата во Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје;
- Секторот за правни работи;
- Секторот за програмски работи; и
- Назначените лица во Агенцијата за водење на уписникот Уп1.

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и 42/20), се доставува:

Република Македонија – Заедница
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ
МЕДИУМСКИ УСЛУГИ – Скопје
Република Е Македонија – So. Veles
AGJENCIJA PËR SHËRQIMIN E MEDIUMITKE AUDI
DHE AUDIOPHIZUELE – SHKUP

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР

Примена / Pranar:			
Организација / Вредност	Број Номер	Принт Shënes	Вредност Vlerë
10	1924	1	

1. Вид надзор: Вонреден, по претставка (иницијатива на физичко лице);
2. Субјект на надзорот: Трговско радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје;
3. Период опфатен со надзорот: 21, 22, 30, 31 март, 1, 2, 3 април 2020 година;
4. Датум на извршување на надзорот: 13 април 2020 година;
5. Предмет на надзорот:
 - Член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на малолетните лица од програми што би можеле да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој);
 - Правилник за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр.172/14);
6. Претходно изречена мерка: нема;
7. Констатации од надзорот:

Со вонредниот програмски надзор, реализиран по претставка / иницијатива на физичко лице, врз телевизискиот програмски сервис на ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, емитуван на 21, 22, 30, 31 март, и на 1, 2, 3 април 2020 година, на државно ниво, констатирано е прекршување на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица.

Имено, седум хронолошки последователни епизоди од играниот серијал „Сестри“ се погрешно класификувани како програма од втора категорија, а одредени премиерни изданија и сите досегашни репризи се емитувани во несоодветни периоди од програмскиот распоред.

Премиерно емитување

Наслов на емисијата	Датум на емитувањето	Период на емитувањето	
		Почеток	Крај
„Сестри“ – играна програма, серијал;	21 март 2020 г.	19:45:57	20:45:23

	22 март;	19:47:30	21:00:16
	30 март;	21:19:27	22:06:18
	31 март;	21:16:22	22:09:43
	1 април;	21:15:30	22:08:20
	2 април;	21:15:16	22:13:00
	3 април;	21:21:18	22:11:40

Репризно еmitување

Наслов на емисијата	Датум на еmitувањето	Период на еmitувањето	
		Почеток	Крај
„Сестри“ – играна програма, серијал;	22 март 2020 г.	13:22:11	14:36:38
	30 март;	14:17:43	16:01:10
	31 март;	14:27:12	15:42:43
	1 април;	14:45:13	15:50:27
	2 април;	14:33:20	15:27:34
	3 април;	14:16:20	15:23:20

Според досегашниот увид во развојот на сценариото на серијалот, а посебно поради воведните три епизоди во кој емотивно силниот, примарен драмски мотив на - семејно насилиство -, е прикажан преку долготрајни сцени на брутално психо-физичко злоставување што потоа монтажно често се појавуваат како глетки во текот на свеста на главниот женски лик, најчесто прикажани преку техниката - „потсетување (флешбек)“ - играната програма - серијалот „Сестри“ треба да биде означен како - програма од трета категорија - што не се препорачува за деца под 12 години, и за која е неопходен надзор од родител или старател и може да се еmitува само во периодот од 20:00 до 05:00 часот.

Следејќи ги класификациските насоки од описот на третата категорија програма (12+), дадени во Правилникот за заштита на малолетните лица, по анализата на седум епизоди од серијалот „Сестри“, евидентирано е дека: - сцените со закани и/или со последици од сторено физичко насилиство постапно се проретчуваат - и по бројност и по времетраење на поединечна сцена/глетка, но сепак мошне чести се сцените со приказ на директна навреда на човековото достоинство, во основа претставени преку контроверзни семејни односи во кои систематски присутен сценаристички елемент се - вулгарни, погрдни зборови со функција на нечие омаловажување. Според класификацискиот елемент - „карактеризација на ликовите“, се покажува дека основниот психолошки профил на ликовите е - етички проблематичен, а заедничките црти на тој аспект од драматуршкиот контекст се: хистерија, нетреливост, лицемерство, сè до нагласени психијатриски проблеми како последица од психо-физичкото насилиство врз некои од главните женски ликови.

Освен прекршоците направени поради погрешна класификација на седумте анализирани епизоди од серијалот, а врз основа на тоа и несоодветниот термин за еmitување на дел од епизодите, посебно проблематично е - репризирањето на епизодите во несоодветен попладневен термин, односно - според евидентијата, репризите главно се еmitувани од 14 до 15 часот, кога според Правилникот е дозволено еmitување само програми од прва и од втора категорија.

Белешка: Забележливи се и технички грешки при реализацијата / еmitувањето на премиерите и на репризите: Одредени репризи почнуваат без каква било ознака за

предупредување за категоријата програма што се прикажува (*на пример - репризата од 1 април 2020 година*), а на одредени премиерни епизоди сè до средината на емитувањето понекогаш стои знакот за - прва категорија програма (*премиерата од 1 април*), веројатно останат од емитувањето на серијалот „*Близнаки*“.

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, играниот серијал „Сестри“, на телевизискиот програмски сервис на ТРД Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, еmitуван на 21, 22, 30, 31 март, и на 1, 2 и 3 април 2020 година, беше погрешно класификуван како програма од втора категорија, а одредени премиерни изданија и сите репризи беа еmitувани во погрешен временски период од деноноќието.

9. Предлог мерка:

- Советот на Агенцијата да донесе решение за изрекување мерка јавна опомена на Трговското радиодифузно друштво Телевизија СИТЕЛ ДООЕЛ Скопје, и во согласност со точката 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година, да му наложи во рок од 30 дена од денот на приемот на решението за изрекување мерка јавна опомена да го усогласи своето работење со членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Правилникот за заштита на малолетните лица; и
- Да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот), постапил по изречената мерка јавна опомена (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на Советот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи